

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE

z dne 2. maja 2013

o državni pomoči SA.33618 (12/C), ki jo Švedska namerava odobriti za dvorano v Uppsali

(notificirano pod dokumentarno številko C(2013) 2362)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2013/452/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo pripombe v skladu z navedenima določbama ⁽¹⁾, ter ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Švedska je po fazi pred prigravitvijo Komisiji 7. decembra 2011 priglasila ukrep za novo dvorano v Uppsali. Komisija je 17. januarja 2012 poslala prošnjo za informacije. Švedska je nanjo odgovorila 16. februarja 2012.
- (2) Komisija je z dopisom z dne 22. marca 2012 obvestila Švedsko o odločitvi, da bo na podlagi te pomoči začela postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (3) Sklep Komisije o začetku postopka preiskave je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe.
- (4) Komisija je prejela pripombe ene zainteresirane strani. Posredovala jih je Švedski, ki je tako dobila priložnost za odziv; pripombe te države je prejela v dopisu z dne 3. avgusta 2012.
- (5) Oktobra in novembra 2012 je Švedska poslala še dodatna pojasnila.

- (6) Švedska se je odpovedala prevodu v materni jezik in se strinja, da bo sklep sprejet v angleščini kot verodostojnem jeziku.

2. OPIS UKREPA

- (7) Stranke, vključene v projekt dvorane v Uppsali, so: občina Uppsala ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: občina) ter tri podjetja, ki so bila ali bodo ob ustanovitvi v zasebni lasti, in sicer podjetje za dvorano, nepremičninsko podjetje in prireditveno podjetje.
- (8) Projekt dvorane bo upravljalo in usklajevalo podjetje za dvorano, dokler ne bosta ustanovljeni nepremičninsko in prireditveno podjetje. Trenutno obstaja le podjetje za dvorano. V lasti pa ga imajo zasebni družbi SH Bygg (45 %) in Aros Holding (45 %) ter športni klub Almtuna IS (10 %).
- (9) Dvorano bo zgradilo nepremičninsko podjetje, ki bo tudi njen lastnik. Delničarji nepremičninskega podjetja bodo izključno zasebni vlagatelji. Občina bo določila zahteve, s katerimi bo zagotovila, da bo izbira nepremičninskega podjetja izpeljana objektivno ter čim bolj odprto in pregledno. Podjetje za dvorano bo občini predlagalo možne in upravičene vlagatelje, občina pa bo odgovorna, da bo v skladu z navedenimi merili za izbiro ⁽⁴⁾ potrjevala vlagatelje in odločala o izbiri vlagateljev, ki bodo sestavljali nepremičninsko podjetje. Za informacije o projektu dvorane in komunikacijo z zainteresiranimi stranmi bo na voljo spletni portal. Zainteresirane strani bodo lahko prek tega portala izrazile zanimanje za

⁽¹⁾ UL C 152, 30.5.2012, str. 18.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

⁽³⁾ Uppsala je četrto največje mesto na Švedskem (leži približno 70 km severno od Stockholma).

⁽⁴⁾ Merila za izbiro nepremičninskega podjetja so navedena v dopolnilu k pismu o nameri, ki ga je Švedska predložila 29. junija 2012; kandidat bi moral med drugim: imeti izkušnje in znanje na področju gradbeništva in upravljanja večjih objektov za komercialne namene, visoko raven strokovne usposobljenosti, biti finančno stabilen in zanesljiv, biti zavezan spodbujanju odprtosti dvorane za javnost ter dejavno delovati proti diskriminaciji.

naložbo v nepremičninsko podjetje ⁽⁵⁾. Vendar občina ne bo lastnica nobenega dela dvorane in prav tako ne bo imela nikakršnega nadzora nad dejavnostmi nepremičninskega podjetja kot takega, temveč bo v zameno za nepovratna sredstva dobila možnost za nakup nepremičninskega podjetja.

- (10) Prireditveno podjetje bo zasebno podjetje, ki bo odgovorno za delovanje dvorane. To podjetje ne sme imeti istih lastnikov kot nepremičninsko podjetje. Nepremičninsko podjetje bo prireditveno podjetje izbralo v skladu z zahtevami, ki jih je določila občina, da bi se zagotovilo, da bo izbira prireditvenega podjetja odprta, pregledna in nepristranska ter skladna z navedenimi merili za izbiro ⁽⁶⁾.
- (11) Občina trdi, da je treba glede na rezultate opravljenih raziskav ⁽⁷⁾ zgraditi večnamenski objekt v velikosti dvorane, da se bo zadostilo sedanjim in prihodnjim potrebam po objektu za športne in kulturne prireditve.
- (12) Dvorana bo namenjena več vrstam športa (na primer hokeju na ledu, košarki, floorballu, rokometu in konjeniškim športom), več vrstam kulturnih in zabavnih prireditev (na primer koncertom, družinskim oddajam, televizijskim produkcijam in gala prireditvam) ter različnim vrstam sestankov (na primer konferencam, sestankom podjetij, obrtnim sejmom in poslovnim dogodkom). Največja dvorana bo lahko sprejela 8 500 obiskovalcev športnih prireditev in 10 000 obiskovalcev drugih prireditev ⁽⁸⁾. V dvorani bodo tudi telovadnica in restavracije.
- (13) V Uppsali je trenutno šest športnih in koncertnih dvoran, od katerih so štiri v občinski lasti, dve pa v zasebni. Poleg tega so v okolici Uppsale, med drugim v Stockholmu, druge velike dvorane, ki so od mesta oddaljene eno do

⁽⁵⁾ Po analogiji z Razlagalnim sporočilom Komisije o zakonodaji Skupnosti, ki velja za oddajo javnih naročil, ki niso zajeta ali so samo delno zajeta v direktivah o javnih naročilih (UL C 179, 1.8.2006, str. 2).

⁽⁶⁾ Merila za izbiro prireditvenega podjetja so navedena v dopolnilu k pismu o nameri, ki ga je Švedska predložila 29. junija 2012; kandidat bi moral med drugim: imeti izkušnje in znanje na področju upoštevanih trgov, visoko raven strokovne usposobljenosti in poznavanje prireditev, športne in kulturne scene v Uppsali, verodostojen poslovni načrt za delovanje dvorane, ki bi vključeval odprtost za javnost in delovanje proti diskriminaciji, biti bi moral finančno stabilen in zanesljiv ter se strinjati s primerno in komercialno sestavo stalne in v uspeh usmerjene stopnje nadomestila.

⁽⁷⁾ Opravljenih je bilo več raziskav, na primer raziskava o tem, kakšne objekte potrebujejo organizirana športna združenja v Uppsali. Ta raziskava kaže, da objekti trenutno pokrivajo le okrog 70 % potreb najpomembnejših športih panog v Uppsali, kar bi torej ustrezalo približno 30-odstotnemu pomanjkanju zmogljivosti. V drugi anketi med prebivalci Uppsale se je pokazalo, da je 37 % prebivalcev prepričanih, da bi morala občina vlagati sredstva v športne dvorane in stadione, kar je druga najbolj potrebna naložba za kolesarskimi in sprehajalnimi potmi, naložbe v šport pa podpira 16 % anketiranih.

⁽⁸⁾ Večje od obeh kril dvorane bo lahko sprejelo 2 000 obiskovalcev na športnih prireditvah ter 3 500 obiskovalcev na kongresih in koncertih. Manjše od obeh kril dvorane bo lahko ob vsakem dogodku sprejelo približno 1 000 obiskovalcev, v „konferenčni sobi“ dvorane pa je prostor za 10 do 400 obiskovalcev.

dve uri vožnje z avtomobilom. Vendar Švedska trdi, da s sedanjimi zmogljivostmi ni mogoče zadostiti potrebam po dvoranskem prostoru, ker ni mogoče gostiti večjih športnih in kulturnih prireditev, drugi načini – z razširitvijo – pa bi bili za občino dražji ⁽⁹⁾.

- (14) Občina bi najraje videla, da bi nove zmogljivosti zagotovili zasebni vlagatelji, brez javnega posredovanja, a to ni izvedljivo.

2.1. Financiranje gradnje dvorane

- (15) Občina bo finančno sodelovala na dva načina – z neposrednimi nepovratnimi sredstvi za gradnjo dvorane in z dajanjem zemljišča, na katerem bo dvorana zgrajena, nepremičninskemu podjetju v zakup.
- (16) Kar zadeva nepovratna sredstva, so stroški za projekt dvorane ocenjeni na 650 milijonov SEK (ali 72 milijonov EUR). Občina bo prispevala 150 milijonov SEK (ali 16,5 milijona EUR) nepovratnih sredstev, preostali znesek pa se bo v glavnem financiral z mešanico zasebnega kapitala in posojil, in sicer od 75 do 100 milijonov SEK (ali od 8 do 11 milijonov EUR) bodo prispevali zasebni lastniki nepremičninskega podjetja, za od 400 do 425 milijonov SEK (ali od 44 do 47 milijonov EUR) pa bo nepremičninsko podjetje vzelo posojila, za katera občina ne bo zagotavljala nobenega jamstva.
- (17) Občina bo v zameno za nepovratna sredstva dobila možnost za nakup dvorane (v nadaljnjem besedilu: možnost za nakup). Možnost za nakup, ki je prenosljiva, se lahko uveljavi od šest do petindvajset let po datumu, ko začne veljati. Imetnik možnosti za nakup bo za uveljavitev te možnosti plačeval provizijo v skladu z merili, določenimi v pogodbi o tej možnosti. Po možnem scenariju za deseto leto bi taka provizija znašala 47,3 milijona SEK (ali 5 milijonov EUR). Švedska trdi, da znaša sedanja neto vrednost možnosti za nakup po *pesimističnem* scenariju 128 milijonov SEK (ali 15 milijonov EUR), kar bi pomenilo, da je neto vrednost občinskih nepovratnih sredstev 22 milijonov SEK (ali 2,6 milijona EUR) ⁽¹⁰⁾. Občina se po trditvah Švedske ne zanima za to, da bi postala lastnica dvorane, pomen te možnosti za občino je torej v tem, da lahko dvorano naknadno proda v prihodnosti in tako nadomesti stroške njenega financiranja.

⁽⁹⁾ Na primer, le ohranitev obstoječega drsališča Gränby brez razširitve ne bi bila realistična druga možnost, saj se tako ne bi rešila potreba po novi zmogljivosti, če pa bi drsališče Gränby razširili, bi imela občina precej več stroškov.

⁽¹⁰⁾ Možnost za nakup je zasnovana na posvetovanju s podjetjem za finančno svetovanje Copenhagen Economics. Po osnovnem scenariju je ta možnost ovrednotena na 174 milijonov SEK (ali 19,6 milijona EUR), kar pomeni 24 milijonov več od nepovratnih sredstev.

- (18) Kar zadeva zakup zemljišča, bo dvorana zgrajena na javnem zemljišču, ki ga bo občina za najmanj 50 let dala v zakup nepremičninskemu podjetju⁽¹¹⁾. Cena zakupa bo 50 000 SEK na leto (ali 5 500 EUR). Najemnina naj bi bila po trditvah v skladu s tržnimi pogoji.

2.2. Delovanje in uporaba dvorane

- (19) Dvorano bo po koncu gradnje upravljalo prireditveno podjetje, ki jo bo zakupilo od nepremičninskega podjetja in jo nato dajalo v najem uporabnikom.
- (20) Občina je kot enega izmed pogojev za sodelovanje pri financiranju dvorane navedla določitev zahtev za izbiro prireditvenega podjetja. Glede na pogodbo o zakupu med nepremičninskimi podjetjem in prireditvenim podjetjem bo slednje zagotovilo, da bo dvorana dostopna najširši javnosti po tržnih in nediskriminacijskih pogojih.
- (21) Kot je med postopkom pojasnila Švedska, se bodo v dvorani odvijale tri glavne kategorije prireditev: komercialne prireditve, sponzorirane prireditve in prireditve, ki jih bo organizirala občina ali drugi v času, ko bo dvorana v najemu občine. Približno 90 % teh prireditev bo odprtih za javnost, čeprav višina vstopnine ne bo enaka, vsaj 95 % časa, ko bo dvorana v najemu občine, pa bo porabljenega za šolske in študentske športne dejavnosti, neprofitna združenja ter prostočasne športne dejavnosti najširše javnosti, in sicer okrog 60 ur tedensko. Dvorana naj bi bila po trditvah večnamenska in odprta za vse, tako da nobenemu internemu uporabniku ne bi bila zagotovljena prevladujoča uporaba⁽¹²⁾.
- (22) Občina bo s prireditvenim podjetjem sklenila pogodbo o zakupu, s čimer bo zagotovila, da se čas nameni šolam, športnim klubom in najširši javnosti ter njenim lastnim prireditvam⁽¹³⁾. Občina bo zakupila 20 % celotne zmogljivosti dvorane. Cena zakupa za 25 let bo 15 milijonov SEK (ali 1,7 milijona EUR) na leto⁽¹⁴⁾. Ocenjuje se, da bodo poleg najemnine, ki jo bo plačevala občina, drugi prihodki od najema znašali [...] SEK (*).

⁽¹¹⁾ Občina zakupa ne bo prekinila pred iztekom 50 let od datuma zakupa in potem po izteku zaporednega dvajsetletnega obdobja.

⁽¹²⁾ Pojasnjeno je bilo, da lokalni moštvi za hokej na ledu in košarko ne bosta vplivali na uporabo dvorane, čeprav bo to domača dvorana za ti dve moštvi.

⁽¹³⁾ Občina bo poleg pogodbe o zakupu s prireditvenim podjetjem podpisala tudi pogodbo z nepremičninskim podjetjem, s katero bo med drugim zagotovila, da bosta imeli občina in javnost dostop do dvorane, če bi prireditveno podjetje postalo plačilno nesposobno ali izgubilo pogodbo o zakupu z nepremičninskim podjetjem. V takem primeru se bo zakup s strani nepremičninskega podjetja nadaljeval pod enakimi pogoji.

⁽¹⁴⁾ Najemnina se bo vsako leto pregledala na podlagi indeksa cen življenjskih potrebščin. Občina bo z nepremičninskim podjetjem sklenila tudi posebno pogodbo, s katero si bo, če bi prireditveno podjetje prenehalo poslovati, zagotovila dostop do dvorane pod enakimi pogoji.

(*) [...] za informacije v narekovajih velja obveznost poslovne skrivnosti.

2.3. Razlogi za začetek postopka

- (23) Komisija je v sklepu o začetku formalnega postopka preiskave (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku preiskave) ugotovila, da na nobeni stopnji, na primer pri gradnji, delovanju in uporabi, ni mogoče izključiti selektivne gospodarske prednosti ter da bi projekt posledično vključeval državno pomoč. Poleg tega ni mogoče izključiti, da bi javno sofinanciranje dvorane najverjetneje izkrivljalo ali bi vsaj lahko izkrivljalo konkurenco ter vplivalo na konkurenco in trgovino med državami članicami. Komisija je imela tudi pomisleke, ali bi se predlagani projekt v skladu z navedenim v tej fazi na vseh treh možnih stopnjah pomoči (gradnja, delovanje in uporaba) lahko štel za združljivega v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe.

3. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

- (24) Po začetku formalnega postopka preiskave je pripombe poslala le stranka zelenih, opozicijska stranka v občinskem svetu Uppsale, ki je na splošno izrazila neodobravanje nad projektom, ki po njenem mnenju koristi predvsem zasebnim podjetjem.

4. PRIPOMBE ŠVEDSKE

- (25) Švedska je za priglasitev domnevala, da gre za prisotnost državne pomoči, ker priznava, da dodatne zmogljivosti za dvorano ne bodo zagotovile tržne sile, a trdi, da bi se morala ta pomoč obravnavati kot združljiva v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe. Trdi, da bi bilo treba upoštevati zlasti naslednje.
- (26) Dvorana bo zaradi večnamenskega značaja ter trenutnega pomanjkanja ustreznih in sodobnih zmogljivosti za športne in kulturne prireditve v Uppsali dosegla dobro opredeljen cilj skupnega interesa. Občina bo z uresnitvijo projekta dvorane izpolnila svojo odgovornost do najširše javnosti⁽¹⁵⁾. Druge možnosti, ki so na voljo, tj. naložbe v obstoječo infrastrukturo drsališča Gränby, bi bile dražje in še vedno ne bi pokrile pomanjkanja zmogljivosti.
- (27) Ker se zahtevana zmogljivost nove dvorane ne bi zagotovila brez pomoči, obstaja tržna pomanjkljivost. Za

⁽¹⁵⁾ Po raziskavah trenutno manjka 30 % zmogljivosti za take vrste športnih in kulturnih prireditev, ki bi se odvijale v dvorani.

razliko od razmer v nekaterih drugih državah članicah je švedski športni sektor večinoma neprofiten in odvisen od javne finančne pomoči.

- (28) Javno sofinanciranje v višini 23 % celotnega proračuna za projekt je omejeno na najmanjše potrebno in sorazmerno za uresničitev projekta, s tem da je omejeno na tveganje likvidnostne vrzeli, tj. na finančna sredstva, ki jih ni mogoče najti na trgu. Občina z vlaganjem „manjkajočih“ sredstev tako omogoča, da bo projekt dvorane uresničen, kajti noben drug udeleženec na trgu ni pripravljen prispevati 150 milijonov SEK (ali 16,5 milijona EUR). Zakupnina, ki jo bo plačevala občina za 20 % zmogljivosti dvorane, subjektu glede na tržne pogoje ne bo zagotavljala prednosti, nepremičninsko podjetje pa bo imelo zemljišče v zakupu pod pogoji, ki so primerljivi s pogoji drugih podjetij, ki od občine zakupijo zemljišče za športne objekte. Švedska je potrebo po dvorani pojasnila še s tem, da z zasebnimi subjekti in uporabo obstoječih dvoran v Uppsali in/ali razširitvijo le-teh potreb po dodatni zmogljivosti ni mogoče zadostiti.
- (29) Občina bo dobila možnost za nakup, ki je po osnovnem scenariju ovrednotena na 174 milijonov SEK (ali 19,6 milijona EUR), s čimer se bo dodatno zagotovila sorazmernost pomoči⁽¹⁶⁾. S to možnostjo se onemogoča vsako prekomerno nadomestilo, saj dobi občina v zameno za svoj prispevek, ki je vreden več od prispevanega zneska, možnost za nakup.
- (30) Švedska je nadalje pojasnila, zakaj se bo dvorana uporabljala, da bo odprta za javnost, najširši javnosti bo namreč odprta približno 90 % razpoložljivega časa, ter da bo uporaba dvorane zagotovljena na nediskriminacijski podlagi brez dajanja prednosti posebnim podjetjem in po tržnih pogojih.
- (31) Gospodarske dejavnosti so v glavnem lokalne, zato je vpliv na konkurenco in trgovino med državami članicami, če sploh obstaja, omejen. Poleg tega imajo zasebni objekti v občini drugačen profil, zaradi česar se ne more šteti, da se potegujejo za isto občinstvo kot dvorana.

5. OCENA POMOČI

5.1. Obstoj pomoči v skladu s členom 107(1) Pogodbe

- (32) V členu 107(1) Pogodbe je določeno, da je „vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti

posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.

- (33) Da bi se priglašeni projekt opredelil kot državna pomoč, mora izpolnjevati naslednja merila: prvič, pomoč mora biti dodeljena iz državnih sredstev, drugič, podjetjem mora zagotavljati gospodarsko prednost, tretjič, prednost mora biti selektivna in izkrivljati ali bi lahko izkrivljala konkurenco, ter četrtič, ukrep mora prizadeti trgovino znotraj Skupnosti.
- (34) Kar zadeva zahtevo, da mora biti ukrep dodeljen iz državnih sredstev in da ga je treba pripisati državi, je to merilo jasno izpolnjeno, ker bo v tem primeru občina Uppsala sama prispevala neposredna nepovratna sredstva, plačevala najemnino za uporabo dvorane in zagotovila zemljišče, na katerem naj bi se dvorana zgradila. Občine, kot je Uppsala, so javni organi in kot taki del države, zato se domneva, da se njihova sredstva lahko pripišejo državi.
- (35) Če imajo posebne gospodarske dejavnosti selektivno prednost zaradi občinskega financiranja gradnje dvorane, lahko to pomeni pomoč. Če so izpolnjene vse zahteve iz člena 107(1) Pogodbe, se v tem okviru financiranje gradnje infrastrukture za komercialne dejavnosti šteje za državno pomoč v skladu s sodbo Sodišča o letališču Leipzig/Halle⁽¹⁷⁾. Sodišče je presodilo, da naravo gradnje določa gospodarski značaj poznejše uporabe infrastrukture. V tem primeru se bo dvorana uporabljala za zagotavljanje storitev na trgu, torej za gospodarsko dejavnost. Zato je treba oceniti, ali so različni udeleženci na trgu, ki so sodelovali pri projektu, prejeli državno pomoč.

Gradnja dvorane

- (36) Švedska je priznala, da je občina sprva upala, da bodo zasebni vlagatelji financirali izvedbo dvorane, a brez javnih finančnih sredstev projekta ni mogoče izvesti. Zato 150 milijonov SEK nepovratnih sredstev za gradnjo dvorane daje gospodarsko prednost njenemu lastniku – nepremičninskemu podjetju, ker je nujno za gradnjo dvorane, ki ne bi bila zgrajena po tržnih pogojih. Ker so vključena sredstva očitno državna, odločitev o nepovratnih sredstvih pa se lahko pripiše občini, so izpolnjena tudi vsa druga merila za državo pomoč (glej proučitev izkrivljanja konkurence in vpliv na trgovino med državami članicami v nadaljevanju), zato nepovratna sredstva pomenijo državno pomoč nepremičninskemu podjetju.

⁽¹⁶⁾ Po negativnem scenariju je možnost ovrednotena na 128 milijonov SEK (ali 15 milijonov EUR), kar bi pomenilo, da je sedanja neto vrednost občinskih nepovratnih sredstev 22 milijonov SEK (ali 2,6 milijona EUR).

⁽¹⁷⁾ Sodba z dne 19. decembra 2012 v zadevi Mitteldeutsche Flughafen AG in Flughafen Leipzig-Halle GmbH proti Komisiji, C-288/11.

(37) Švedska je glede zakupa zemljišča zagotovila dokaze o primerljivih stopnjah najemnine za druge športne objekte v Uppsali⁽¹⁸⁾. Zato ni mogoče nazorno prikazati, da bi pogoji za zakup vsebovali dodatno pomoč nepremičninskemu podjetju.

Delovanje dvorane

(38) Dvorano bo upravljalo prireditveno podjetje, ki jo bo zakupilo od nepremičninskega podjetja. Obe podjetji, tj. nepremičninsko in prireditveno, bosta zasebni podjetji. Švedska je med postopkom nadalje pojasnila pogoje za izbiro nepremičninskega in prireditvenega podjetja ter osnovne pogoje zakupne pogodbe med nepremičninskim in prireditvenim podjetjem⁽¹⁹⁾. Občina bo glede izbire nepremičninskega podjetja odgovorna za potrjevanje kandidatov in odločanje o izbiri kandidatov, ki bodo sestavljali nepremičninsko podjetje, ne bo pa vključena v komercialne dejavnosti tega podjetja. Nepremičninsko podjetje bo izbralo prireditveno podjetje, ki bo zasebno podjetje in z nepremičninskim podjetjem ne bo povezano.

(39) Švedska je glede zakupnine, ki jo bo prireditveno podjetje plačevalo nepremičninskemu, pojasnila, da bo sestavljena iz: (i) fiksne najemnine, ki ustreza najemnini, ki jo občina plačuje prireditvenemu podjetju za zakup 20 % zmogljivosti dvorane, (ii) fiksnih sredstev, ki ustrezajo plačilu imenskega sponzorja, (iii) fiksne najemnine na podlagi dejanskih stroškov, s katerimi so pokriti operativni stroški in amortizacija opreme, in (iv) spremenljive najemnine, izračunane kot odstotek čistega prometa prireditvenega podjetja, pri čemer se stranki dogovorita o najnižji stopnji. Povedano drugače, zasebni podjetji bosta svobodno odločali o zakupnini nad določeno najnižjo stopnjo, ki izhaja iz navedenega. Švedska je še pojasnila, da občina, kar zadeva pogodbo o zakupu, ne bo imela pravice, da bi bila neposredno vključena v pogajanja med nepremičninskim in prireditvenim podjetjem, niti ne bo kakor koli vplivala na komercialne pogoje, o katerih se bosta dogovorili ti dve neodvisni, zasebni podjetji.

(40) Občina in prireditveno podjetje bosta pogodbo o zakupu 20 % celotne zmogljivosti dvorane sklenila za 25 let, pri čemer bo najemnina znašala 15 milijonov SEK na leto (ali 1,7 milijona EUR). Švedska je pojasnila, da: (i) bo občina plačevala urno najemnino, ki bo za 40 do 50 % nižja od najemnine, ki jo bo prireditveno podjetje plačevalo nepremičninskemu za uporabo dvorane, (ii) razlika med najemnino, ki jo bosta plačevala občina in prireditveno podjetje, se bo sčasoma povečala in (iii) prireditveno podjetje bo drugim uporabnikom zaračunavalo tržne najemnine.

⁽¹⁸⁾ Zagotovljen je bil primer primerljive pogodbe o zakupni pravici zemljišča za objekt za tenis v Gränbyju, za katerega je najemnina 52 000 SEK na leto.

⁽¹⁹⁾ Glej dopolnilo k pismu o nameri z dne 29. junija 2012.

(41) Čeprav se s temi določbami prednost prireditvenega podjetja kar najbolj zmanjša na najmanjšo možno mero za zagotovitev delovanja infrastrukture, ni mogoče izključiti, da ima subjekt te nove dvorane prednost na trgu za delovanje takih objektov. Toda ob upoštevanju, da bi bila taka pomoč združljiva z notranjim trgom, kot je prikazano v nadaljevanju, ni potrebna dokončna ugotovitev o obstoju pomoči.

Uporaba dvorane

(42) Kot je bilo že navedeno, je prireditveno podjetje zasebno podjetje. Kar zadeva uporabo dvorane, mora prireditveno podjetje zagotoviti, da je ta na voljo najširši javnosti po tržnih in nediskriminacijskih pogojih. Približno 90 % vseh prireditev bo odprtih za javnost, čeprav višina vstopnine ne bo enaka, vsaj 95 % časa, ko bo dvorana v najemu občine, pa bo porabljenega za šolske in študentske športne dejavnosti, neprofitna združenja ter prostočasne športne dejavnosti najširše javnosti, in sicer okrog 60 ur tedensko. Torej je dvorana večnamenska in odprta za vse brez internega poklicnega uporabnika.

(43) Bistvena stranka v tem primeru bo občina, dvorano pa bosta v veliki meri uporabljali lokalni moštvi za hokej na ledu in košarko, saj bo zanju to domača dvorana. Dejavnosti moštev za hokej na ledu ter za košarko so večinoma na amaterski ravni, najboljšo moštvo združenja za hokej na ledu pa igra v drugi najboljši ligi za hokej na ledu.

(44) Dajanje dvorane v najem lahko pomeni pomoč uporabnikom, če se lahko uporabniki obravnavajo kot podjetja v smislu člena 107 Pogodbe in če najemnina, ki jo plačujejo, ne presega najemnine za uporabo primerljive infrastrukture pod običajnimi tržnimi pogoji. Neprofesionalni uporabniki se ne štejejo za podjetja v smislu člena 107 Pogodbe. Švedska se je nadalje zavezala, da bo zaračunavala tržno naravnano provizijo. Vendar brez pojasnila o tem, kako se bo ta provizija izračunala, prednosti ni mogoče povsem izključiti.

Vpliv na konkurenco in trgovino med državami članicami

(45) Četudi je večina dejavnosti, ki naj bi se izvajale v dvorani, lokalnega značaja, bo imela dvorana tudi zmogljivosti za velike ali srednje mednarodne prireditve, zato ni mogoče izključiti vpliva na konkurenco in trgovino med državami članicami. Vendar je po trditvah občine zelo malo verjetno, da bo zanimanje prebivalcev iz sosednjih držav za več kot le peščico prireditev, ki se bodo odvijale v dvorani, če sploh za katero, tako veliko, da bodo

pripravljeni potovati stotine kilometrov do Uppsale, da bi prireditve obiskali, zato torej ne bi bilo verjetno, da bi bile prireditve, ki se bodo odvijale v dvorani, v konkurenci z dvoranami v bližnjih državah.

- (46) Vendar je Splošno sodišče v Sklepu o kompleksu Ahoy na Nizozemskem presodilo, da ni nobenega razloga za omejitve trga za uporabo tovrstnih zmogljivosti na ozemlju države članice⁽²⁰⁾. Komisija tako kot v sklepu o začetku postopka zato meni, da lahko pomoč dvorani potencialno vpliva na konkurenco in trgovino med državami članicami.

5.2. Združljivost

- (47) Švedska je trdila, da bi se morala državna pomoč razglasiti za združljivo v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe, če se ugotovi, da ukrep pomeni državno pomoč. Da bi Komisija ugotovila, ali je predlagani ukrep po tej določbi združljiv z notranjim trgovom, proučuje, ali je cilj politike, ki vodi ukrep, skupni interes in ali je ukrep potreben in sorazmeren ter ne povzroča prekomernega izkrivljanja konkurence.
- (48) Glede doseganja cilja politike skupnega interesa je treba navesti, da se lahko šteje, da je za gradnjo prireditvenih prostorov za športne in druge javne prireditve ter različne vrste podpornih dejavnosti v korist najširše javnosti odgovorna država, zlasti z vidika Amsterdamske deklaracije o športu in člena 165 Pogodbe, v katerem je navedeno: „Unija prispeva k spodbujanju evropske razsežnosti v športu ob upoštevanju njegove posebne narave, na prostovoljstvu temelječih struktur in njegove družbene in vzgojne vloge“.
- (49) Občina bo svojo odgovornost do najširše javnosti izpolnila z uresničitvijo projekta dvorane, s čimer bo zagotovila, da bo imela najširša javnost dostop do dvorane ter da se bo lahko ukvarjala s športom in kulturo, zlasti ob upoštevanju večnamenskega značaja in pomanjkanja zmogljivosti in/ali neustreznih posodobljenih objektov za športne in kulturne prireditve v Uppsali. Zato se mora izvedba dvorane obravnavati, kot da izpolnjuje cilje politike skupnega interesa.
- (50) Švedska je glede nujnosti in sorazmernosti predlaganega ukrepa nazorno prikazala, da potrebuje dodatno dvoransko zmogljivost. V Uppsali je dodatna dvoranska zmogljivost nujna in takoj potrebna, saj je pokritih le 70 % potreb najpomembnejših športnih panog⁽²¹⁾, stopnja prebivalstva v tem kraju pa dokaj hitro narašča. Švedska je nadalje pojasnila, da zasebni subjekti sami ne morejo v celoti zadostiti potrebi po dvorani. Eden od razlogov je značilnost švedskega športnega gibanja, ki je med drugim neprofitno, temelji na prostovoljskem vodenju in delu ter je odvisno od javne finančne podpore. Švedska je nadalje pojasnila, da obstoječe dvorane prav tako niso primerne za določene vrste prireditev, na primer za večje športne in kulturne prireditve, ter da v objektih v zasebni lasti ponavadi pripravljajo le manjše prireditve. Obstoječi objekti so zastareli in ne ustrezajo več sodobnim zahtevam javnosti. Za preureditev drsališča Gränby, ki je bilo zgrajeno leta 1974, v skladu s sodobnimi standardi bi bila po trditvah Švedske potrebna tako velika sprememba, da bi bilo treba v praksi zgraditi povsem novo dvorano, zemljišče, na katerem je zgrajeno, pa je premajhno, da bi bilo to mogoče. To bi na primer vplivalo na sosednji objekt za bandy. Druga težava s prizoriščem pa je, da kadar potekajo druge dejavnosti v ostalih objektih v bližini, prevoza, evakuacije ter varnosti obiskovalcev in igralcev ni mogoče zagotoviti.
- (51) Poleg tega se bodo obstoječe dvorane drsališča Gränby še vedno uporabljale kljub na novo zgrajeni dvorani. Nova dvorana z večdvoranskim značajem se bo kot dopolnitev obstoječih dvoran uporabljala za velike športne in kulturne prireditve, ki se v Uppsali trenutno ne morejo odvijati, obstoječe dvorane pa bodo še naprej večinoma delovale tako kot do zdaj. Zaradi nove dvorane se bodo lahko večje športne prireditve, ki se trenutno odvijajo na drsališču Gränby, na primer tekme hokeja na ledu v drugi najboljši ligi, predstavile v ustrežnejši nov objekt z večjo zmogljivostjo. Po pričakovanjih naj bi se z drsališča Gränby v novo dvorano postopoma prestavilo okrog 60 % hokeja na ledu, zaradi česar se bo v drsališču Gränby sprostilo 3 045 ur na leto za šolske in študentske športne dejavnosti ter prostočasne športne dejavnosti najširše javnosti.
- (52) Prav tako ni nobenih izvedljivih drugih možnosti za gradnjo nove dvorane. Le ohranitev obstoječe dvorane drsališča Gränby brez širitve zmogljivosti ne bi bila realistična druga možnost za dvorano, saj se s tem ne bi rešila potreba po novi zmogljivosti, s širitvijo zmogljivosti drsališča Gränby pa se ne bi zadostilo potrebi po objektu za večje prireditve. Obstoječe dvorane, vključno z drsališčem Gränby, bo kljub novo zgrajeni dvorani še vedno treba popraviti in jih ponovno opremiti.

⁽²⁰⁾ Sklep Splošnega sodišča z dne 26. januarja 2012 v zadevi Mojo Concerts BV in Amsterdam Music Dome Exploitatie BV proti Evropski komisiji, T-90/09, točka 45.

⁽²¹⁾ Na podlagi opravljenih raziskav (glej tudi opombo 7).

- (53) Čeprav obstajajo druge dvorane neposredno na teh območjih ter v bližnjih mestih/državah, Komisija meni, da je Švedska prikazala, da potrebe po dodatni zmogljivosti ni mogoče zadostiti le z uporabo ali razširitvijo obstoječih dvoran v Uppsali. Nova dvorana ne bo nadomestila obstoječih dvoran, zlasti drsališča Gränby, temveč jih bo dopolnila, s čimer bo zagotovila učinkovito rabo dvoranske zmogljivosti v Uppsali, v njej pa bodo potekale tudi večje športne in kulturne prireditve, za katere v Uppsali trenutno ni ustreznih prireditvenih prostorov.
- (54) Švedska je prav tako pojasnila, da bi se zasebne stranke, če občina za ta projekt ne bi pokazala zanimanja, zadovoljile z drugačno dvorano, ki bi bila bolj usmerjena na komercialne dejavnosti na škodo športnih dejavnosti in najširše javnosti na splošno. Po trditvah Švedske so razprave z bankami in zasebnimi vlagatelji pokazale, da niso pripravljene kriti celotnega finančnega tveganja, ki ga projekt zajema. Financiranje celotnih stroškov naložbe v višini 650 milijonov SEK (ali 72 milijonov EUR) je sestavljeno iz treh delov, in sicer posojil, zasebnih neposrednih naložb in občinske naložbe. Za zagotovitev, da bi bilo podjetje dovolj trdno, del, financiran s posojili, ne sme biti previsok, preostali del pa morajo financirati neposredno vlagatelji. Zasebni vlagatelji so zaradi strukture ter razmerja med tveganjem in donosnostjo projekta pripravljene vložiti le okrog 75 do 100 milijonov SEK (ali 8 do 11 milijonov EUR), občina pa mora financirati 150 milijonov SEK (ali 16,5 milijona EUR). Zaradi take naložbe občine bo začetna trdnost 35-odstotna, pri projektu pa bo tudi ostala nad 30 % ⁽²²⁾. Znesek 150 milijonov SEK (ali 16,5 milijona EUR) ustreza približno 23 % nominalne vrednosti celotne naložbe. V vseh zasebnih pismih o nameri bank in zasebnih vlagateljev je pogoj, da občina vloži 150 milijonov SEK (ali 16,5 milijona EUR). Torej mora za uresničitev projekta in za doseganje javne koristi tega projekta občina vložiti takšen znesek. Tako je bilo nazorno prikazano, da je zaveza občine za projekt bistvena. Javno sofinanciranje dvorane je potrebno še zato, ker brez občinskega prispevka ne bo dovolj sredstev za financiranje projekta dvorane. Na podlagi navedenega je bilo tudi zagotovljeno, da bo prispevek občine omejen na najmanjšega potrebnega.
- (55) Občina je v zameno za svoj finančni prispevek dobila možnost za nakup dvorane, ki je po pesimističnem scenariju ocenjena na 128 milijonov SEK (ali 15 milijonov EUR), kar pomeni, da je neto vrednost občinskega
- kapitalskega prispevka pri negativnem scenariju največ 22 milijonov SEK (ali 2,6 milijona EUR). Vendar občina meni, da vrednost možnosti za nakup skoraj gotovo presega stroške naložbe.
- (56) V vsakem primeru se s postopkom izbire subjekta in njegovo pogodbo z nepremičninskim podjetjem, skupaj z navedenimi razlogi, zagotavlja, da morata biti izpolnjeni merili nujnosti in sorazmernosti.
- (57) Švedska se je glede občinske uporabe dvorane, in sicer 20 % celotne možne uporabe dvorane, kar znaša 3 285 ur na leto, zavezala, da bo vsaj 95 % časa, ko bo dvorana v najemu občine, porabljena za šolske in študentske športne dejavnosti, neprofitna združenja ter priložnostne športne dejavnosti najširše javnosti, kar je okrog 3 121 ur na leto in približno 60 ur na teden. Tako bo glede odprtosti za najširšo javnost zaradi sporazuma občine o zakupu za novo dvorano na voljo ne le dodatnih 3 285 ur zmogljivosti, ampak tudi 3 045 ur na leto v drsališču Gränby (glej uvodno izjavo 51).
- (58) Iz tega izhaja, da bo nova dvorana dopolnila obstoječe z dodatno zmogljivostjo ter povečala vrste športnih in kulturnih prireditev, ki lahko potekajo v Uppsali, od česar bodo imele koristi amaterske športne dejavnosti in najširša javnost tega mesta. Zato je treba pomoč obravnavati kot dobro usmerjeno, javno financiranje pa kot s tem upravičeno.
- (59) Poleg tega je ob upoštevanju, da bo večina dejavnosti, ki naj bi se izvajale v dvorani, lokalnega značaja, vpliv na konkurenco in trgovino med državami članicami omejen, čeprav, kot je bilo opisano, ga ni mogoče povsem izključiti.
- (60) Zaradi navedenih razlogov je bilo nazorno prikazano, da je udeležnost občine v projektu dvorane nujna in sorazmerna ter da ne povzroča prekomernega izkrivljanja konkurence, morebitna pomoč prireditvenemu podjetju in uporabnikom pa bi bila tudi združljiva z notranjim trgovom.
- (61) Ker je med čakanjem na odobritev Komisije projekt še vedno v prvi fazi, se bo začel razvijati šele po taki odobritvi, nato pa bosta ustanovljeni nepremičninsko in prireditveno podjetje. Tako se je Švedska zavezala, da bo:

⁽²²⁾ Izračuni o trdnosti nepremičninskega podjetja so odvisni od začetne naložbe občine, opravilo pa jih je podjetje za finančno svetovanje Copenhagen Economics. Švedska je še pojasnila, da banke na splošno oklevajo pri zagotavljanju posojil za projekte, katerih trdnost ne presega 30 %.

- (i) izvajala pismo o nameri in dopolnilo k pismu o nameri med občino in podjetjem za dvorano ⁽²³⁾;
- (ii) vsaj 95 % časa, ko bo dvorana v najemu občine, porabljenega za šolske in študentske športne dejavnosti, neprofitna združenja ter prostčasne športne dejavnosti najširše javnosti;
- (iii) Švedska Komisiji predložila ustrezne pogodbe, ki jih je sklenila na podlagi pisma o nameri (pogodba med občino in nepremičninskim podjetjem, pogodba med nepremičninskim podjetjem in prireditvenim podjetjem ter pogodba o zakupu med občino in prireditvenim podjetjem), ter
- (iv) Švedska Komisiji za obdobje do konca leta 2020 predložila letna poročila o izvajanju ukrepa pomoči, zlasti glede navedene točke 2.

6. SKLEP

- (62) Občinska nepovratna sredstva za gradnjo dvorane pomenijo državno pomoč nepremičninskemu podjetju ter morda prireditvenemu podjetju in uporabnikom dvorane. Nazorno je bilo prikazano, da je javno sofinanciranje dvorane v Uppsali potrebno in sorazmerno za uresničitev projekta ter dovolj odprto za vse po nediskriminacijskih pogojih brez dajanja prednosti kateremu koli posebnemu podjetju. Rezultat preskusa izravnave je pozitiven.

- (63) Komisija zato ugotavlja, da je projekt dvorane v Uppsali združljiv z notranjim trgov v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe.
- (64) Komisija navaja, da se je Švedska strinjala, da je sklep sprejet v angleščini kot verodostojnem jeziku –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Ukrep v višini 150 milijonov SEK, ki ga namerava Švedska izvesti za dvorano v Uppsali, je združljiv z notranjim v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Izvajanje ukrepa v višini 150 milijonov SEK se temu primerno odobri.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Švedsko.

V Bruslju, 2. maja 2013

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

⁽²³⁾ Kakor ga je Komisiji predložila Švedska kot Prilogo 6 k priglasitvi in kot je bilo dodano s Prilogo 1 k predložitvi z dne 29. junija 2012.